

چند نکته از پروفسور وفا

پروفسور کامران وفا استاد فیزیک نظری دانشگاه هاروارد آمریکا در تابستان گذشته بنا به دعوت مرکز تحقیقات به ایران سفر کردند و در خاتمه سفر خود، بنا به درخواست نشریه اخبار چند نکته زیر را متذکر شدند: برای ایراد چند سخنرانی درباره نظریه ریسمانها (نظریه میدانهای دو بعدی با دو واحد ابر تقارن) و ارتباط ریاضیات و فیزیک مدرن به مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات دعوت شده بودم. از دیدن اینکه یک مرکز هر دو رشته بنیادی فیزیک و ریاضی را در ایران ترویج می دهد خیلی خوشحال شدم. با توجه به اینکه این مرکز به نازگی تأسیس شده است طبیعتاً مشکلات زیادی نیز وجود خواهد داشت که باید در رفع آن کوشید. چند نکته ساده که بایک نگاه سطحی به نظرم رسیده بیان می کنم:

نکته اول دور بودن مرکز از دانشگاههاست. این مشکلی است که طبیعتاً وقت و آمد به مرکز را برای دانشجویان و استادان دشوار می کند. شاید بهترین راه رفع این مشکل ترتیب دادن یک برنامه روزانه است که در ساعت معینی به دانشگاههای مختلف مییوسی فرستاده شود تا اگر محققین علاقمند به آمدن به مرکز برای استفاده از کتابخانه (که خیلی به نظرم خوب رسید) و یا سمینار هستند از آن استفاده کنند.

نکته دیگری که به نظرم رسیده این است که اگر کافه تریایی در مرکز موجود باشد دیگر لازم نیست که محققین برای صرف ناهار از مرکز خارج شوند و می توانند با وقفه کمتری به کار خود بپردازند.



کامران وفا استاد فیزیک نظری

نوشتن نام خود باشند فقط پیشنهادات خود را بتوانند بنویسند. مطمئناً افرادی که مرتباً از مرکز استفاده می کنند بهترین کسانی هستند که می توانند نواقص مرکز را درک و در رفع آن پیشنهادات لازم را بکنند. البته اگر این دفتر به صورت عمومی و قابل رؤیت برای همه محققین باشد بسیار مفیدتر خواهد بود تا همه از نظریه های پیشنهاد شده مطلع گردیده و ببینند که به پیشنهادات سازنده آنان ترتیب اثر داده می شود.

گفتگویی با دکتر الکسیف

دکتر آنتون الکسیف فیزیکدان جوان روسی در تابستان سال جاری بنا به دعوت هسته تحقیقاتی فیزیک ذرات مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات به ایران سفر کرد و در طول سفر خود دروسی را در دانشگاه صنعتی شریف و سمینارهایی را در مرکز تحقیقات ارائه داد. نوشته زیر پاسخ وی به سؤالاتی است که از طرف اخبار طرح و در اختیار وی قرار گرفت.

۱. شمای از سوابق تحصیلاتی خود را

مختصراً شرح دهید.

من از دانشگاه ایالتی لنینگراد (سن پترزبورگ) در فوریه ۱۹۹۰ فارغ التحصیل شده و در ظرف یکساله یعنی در سال ۱۹۹۱ موفق به دریافت درجه دکتری از انستیتوی ریاضی استکولوف سن پترزبورگ شدم. مشاوران علمی من پروفسور فادیف و شاناش ویلی بودند و در حال حاضر من شعبی یک ساله در CNRC فرانسه دارم.

احتمالاً مهمترین بخش تحصیلات من در آزمایشگاه فادیف، و از راهنماییهای افرادی نظیر شخص فادیف، شاناش ویلی، تحت جان، رشتیخین و سنوف تیان شانگی، حاصل آمده است.

تخصص من در فیزیک ریاضی است و همچنین دوره هایی را در زمینه گوانتوم گذرانده ام. من در سالهای ۱۹۸۳ و ۱۹۸۴ یکی از اعضای شرکت کننده المپیاد فیزیک بودم و موفق به کسب دو مدال طلا شدم.

۲. خواهشمند است ارزیابی خود را از مرکز تحقیقات بیان کنید.

۳. توضیحی درباره فعالیتهای خود در مرکز تحقیقات منجمه دروس ارائه شده و ارتباط خود با محققین ایرانی بیان کنید.

تا آنجایی که من اطلاع دارم از تأسیس این مرکز تنها چند سالی می گذرد و پیشرفت های آن باور نکردنی است. احساس من این است که جو اینجا جوان و دوستانه بوده و علاقه به علوم، ریاضیات و فیزیک به وضوح قابل رؤیت است.

برای من جای بسی خوشوقتی است که بتوانم با محققان ایرانی تماس برقرار کنم و در درجه اول این توفیق نصیبم شد که توانستم با متخصصینی در سطح بین المللی ملاقات کرده و از آنان نکاتی را بیاموزم که امیدوارم در کارهای جاری خود از آنها استفاده کنم. جو غیر تشریفاتی کلاسهای درس نه تنها به من امکان احساس اینکه در میان دوستانم هستم داد، بلکه به نظرم باید آن را موجب مهمی در روند موفق تعلیمات محسوب کرد.

مهم این است که افراد این مرکز بر روی زمینه ها و مسائل جدید تحقیق می کنند، مسائلی که جامعه علمی امروزه مدنظر دارد. این امر البته ارتباط و همکاری را خوشایند ساخته و تسهیل می کند، و از طرف دیگر در اساتید این امید را ایجاد کند که دانشجویان امروز ملی چند سال آینده در قالب گروه های کاری در ریاضیات و فیزیک نظری مدرن شکل خواهند گرفت. برای من خوشحال کننده خواهد بود که اگر بتوانم با این گروه ها در ارتباط باشم.

مایلم خوشوقتی خود را از ملاقات با شرکت کنندگان در المپیاد فیزیک ابراز کنم. من به مدت ۱۰ سال متوالی درگیر این گونه المپیادها بوده ام و از اینکه همکاران ایرانی را در این زمینه از علوم محض موفق می بینم بسیار خوشحالم.

۴. تنقله نظرات و ارزیابی شما از تحقیقات در زمینه علوم محض (ریاضیات و فیزیک) در روسیه پس از تغییر ساختار سیاسی چیست؟



دکتر الکسیف